

KATEDRA
PSYCHOLOGIE

FILOZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Zelená univerzita

Udržitelný a sociálně odpovědný přístup k dopravě

PhDr. Matúš Šucha, PhD.
Kateřina Böhmová
Alena Hrbáčová

OBSAH

1. Úvod – udržitelný a sociálně odpovědný přístup k dopravě
2. O projektu – realizace
3. Pilotní fáze
4. Respondenti
5. Klíčové výstupy
6. Sumarizace
7. Další kroky a výhled

Prof. Jaroslav Miller, rektor UP o dopravě:

„Jde o kvalitu života ve městě, ve kterém žijeme. Myslím si, že se dokážeme obejít bez automobilového provozu v centru města. Univerzita plní roli instituce určující trendy moderního životního stylu 21. století, který je ekologický a zdravý.“

Žurnál UP 12/2014

1. O projektu – udržitelný a sociálně odpovědný přístup k dopravě

- V rámci **udržitelného rozvoje dopravy** podporujeme takové mody dopravy, které jsou **efektivní, ekologické** a s minimem negativních externalit.
- To vše při udržení **vysokého stupně mobility pro všechny**, zejména pro zranitelné účastníky dopravy (děti, starší osoby, osoby se speciálními potřebami a další).
- Za udržitelné mody dopravy je považovaná **chůze, jízda na kole a hromadná doprava**.

1. O projektu – udržitelný a sociálně odpovědný přístup k dopravě

Udržitelnost dopravy vnímáme **komplexně**, jako systém, který zohledňuje:

- a) bezpečnost*
- b) kvalitu života - vysokou mobilitu všech skupin zaměstnanců a studentů*
- c) fyzické a psychické zdraví*
- d) ekologii*
- e) spokojenost a komfort*

Věříme, že **Univerzita Palackého jako společensky odpovědný zaměstnavatel** a v souladu s 3. funkcí univerzity by měla být příkladem pro ostatní v regionu.

1. O projektu – realizace

Projekt je rozdělen do několika fází realizace:

1. Analýza současné situace a potřeb zúčastněných stran (studenti, zaměstnanci, vedení univerzity) – pilotní fáze

2. Sestavení konsorcia (partneři – zejména město, PČR) a definice financování.

3. Návrh konkrétních opatření a realizace:

- *informační/preventivní kampaně (např. zaměřené na využívání udržitelných modů dopravy do zaměstnání/ školy, preventivní kampaně zaměřené na řízení pod vlivem alkoholu mezi studenty, v okolí kampusu),*

1. O projektu – realizace

(pokračování)

- *dopravní vybavenost a podpora (např. stojany na kola, cyklotrasy mezi jednotlivými univerzitními budovami),*
 - *drobné úpravy infrastruktury (např. přechody – posílení infrastruktury pro chodce a cyklisty),*
 - *uspořádání veřejného prostoru v okolí univerzitních budov (např. pěší zóny, omezení vjezdů, eliminace parkovacích míst).*
4. Průběžná evaluace a analýza potřeb zúčastněných stran.

2. Pilotní fáze

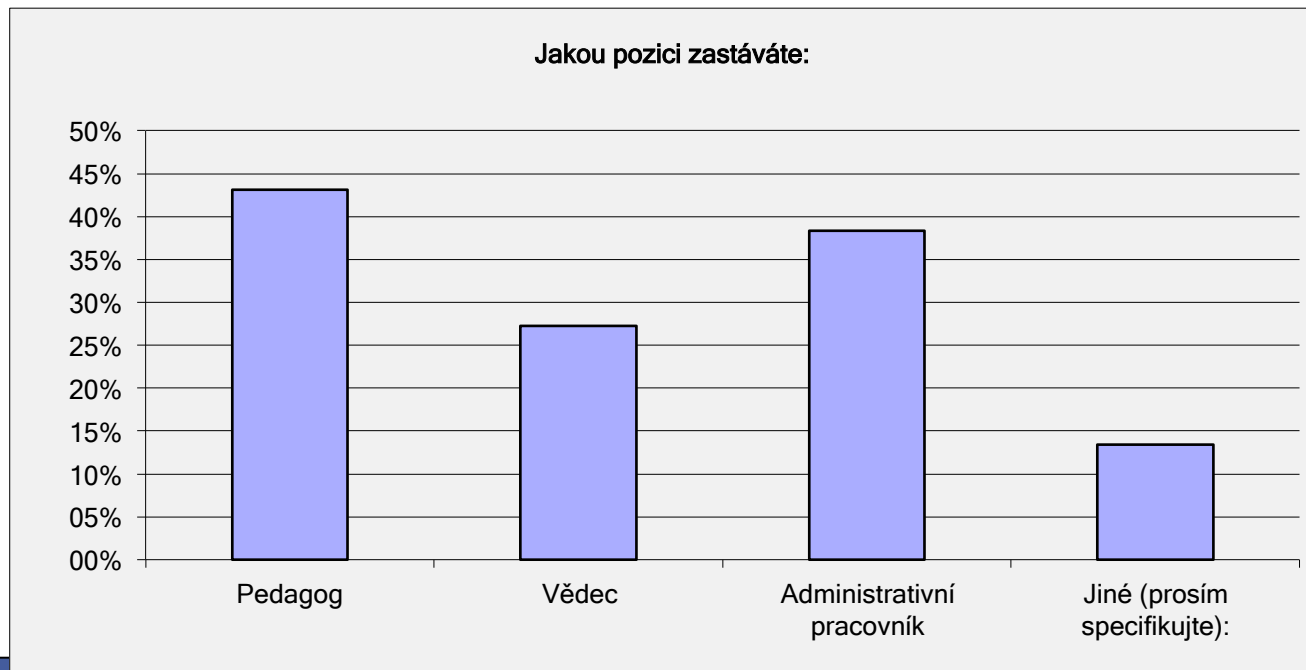
1. Realizována na **Katedře psychologie FF UP** pod záštitou pana profesora Malacky (v dané době prorektorem pro komunikaci a další vzdělávání).
2. **Dotazníkové šetření (on-line)** zaměřené na postoje, potřeby a preference zaměstnanců a studentů UP vzhledem k dopravnímu prostředí v okolí univerzitních budov a modů dopravy.
3. Sběr dat proběhl v období leden – březen 2014.

2. Pilotní fáze - hlavní cíle

1. **Popsat potřeby a preference** studentů a zaměstnanců UP vzhledem k **bezpečnosti a komfortu při dopravě do/z práce/ školy**. Na úrovni fakult a pracovišť – identifikace problematických oblastí.
2. Popsat celkovou spokojenost s **dopravní infrastrukturou** v okolí univerzitních budov – na úrovni pracovišť. Analýza míst s malou spokojeností.
3. Popsat **preferovaný mód dopravy** do/z školy/práce a požadované podmínky pro změnu k více udržitelnému módu dopravy. Dle demografických charakteristik.

3. Respondenti

- Celkově dotazník vyplnilo **1035 respondentů**, z toho:
- 70% žen a 30% mužů
- Průměrný věk respondenta byl 28 let
- 71 % studentů (z toho 9% DSP studenti) a 29% zaměstnanců

Pozice, kterou
zaměstnanci zastávají.

3. Respondenti - fakulty

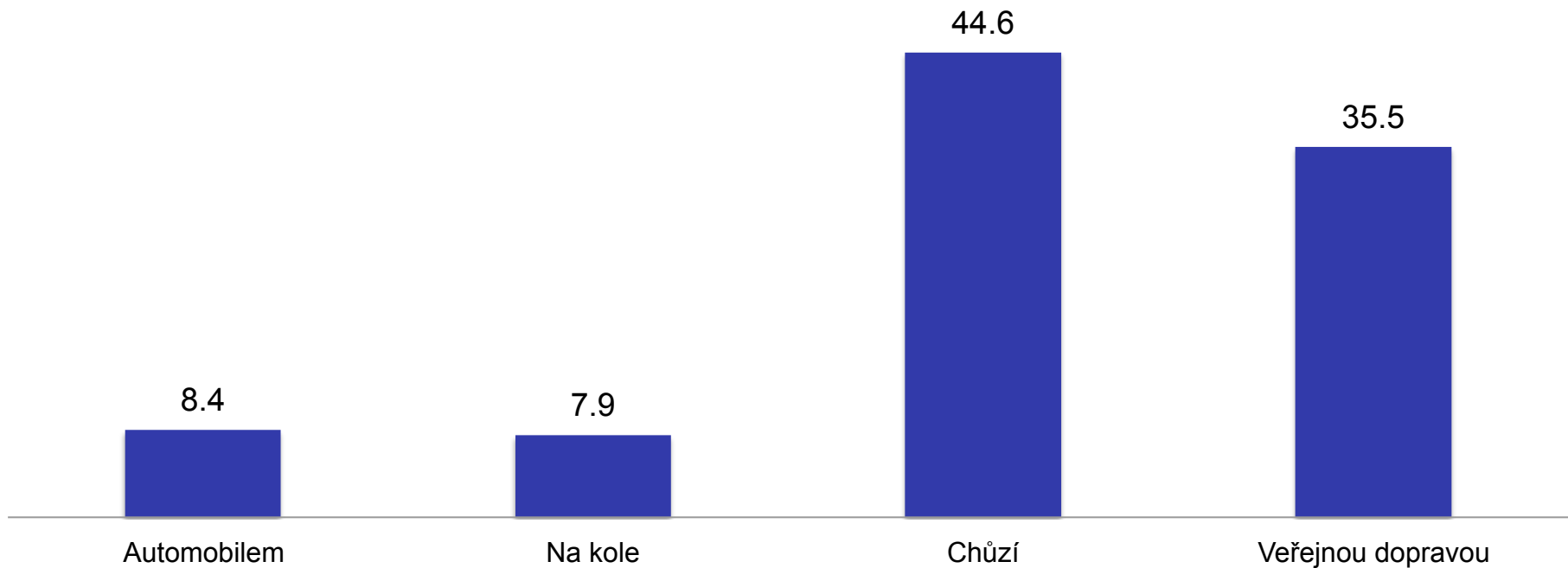
- Rozdělení respondentů dle fakult:**

Filozofická fakulta	33,9%
Přírodovědecká fakulta	25,1%
Lékařská fakulta	12,9%
Pedagogická fakulta	10,1%
Fakulta tělesné kultury	6,2%
Právnická fakulta	4,7%
Zaměstnanec rektorátu nebo jiné centralizované	4,5%
Fakulta zdravotnických věd	1,2%
Cyrilometodějská teologická fakulta	0,9%
Jiné (prosím upřesněte)	0,4%

4. Klíčové výstupy

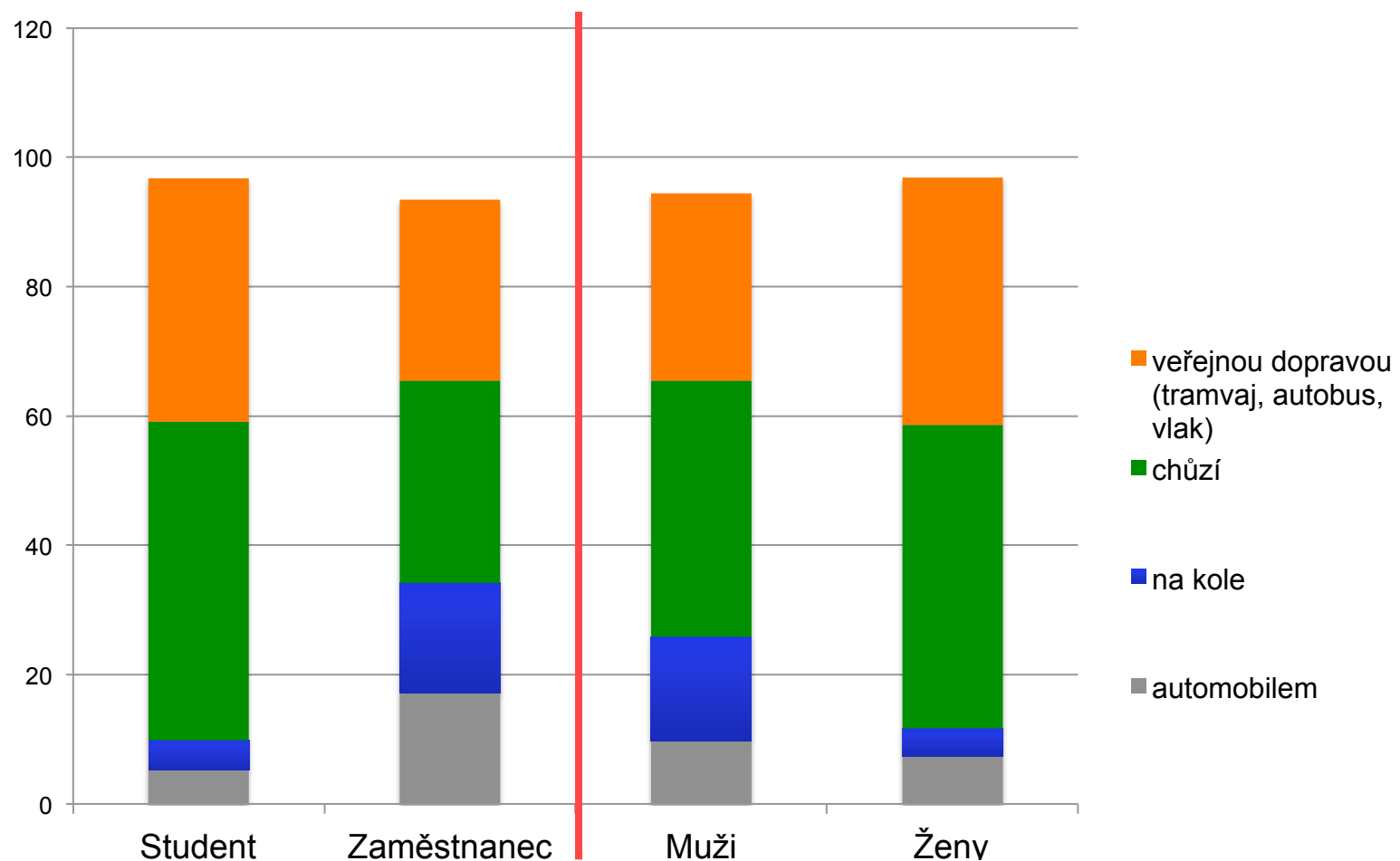
Jak se dopravují zaměstnanci a studenti do práce/školy?

Způsob dopravy do školy/ zaměstnání (v %)

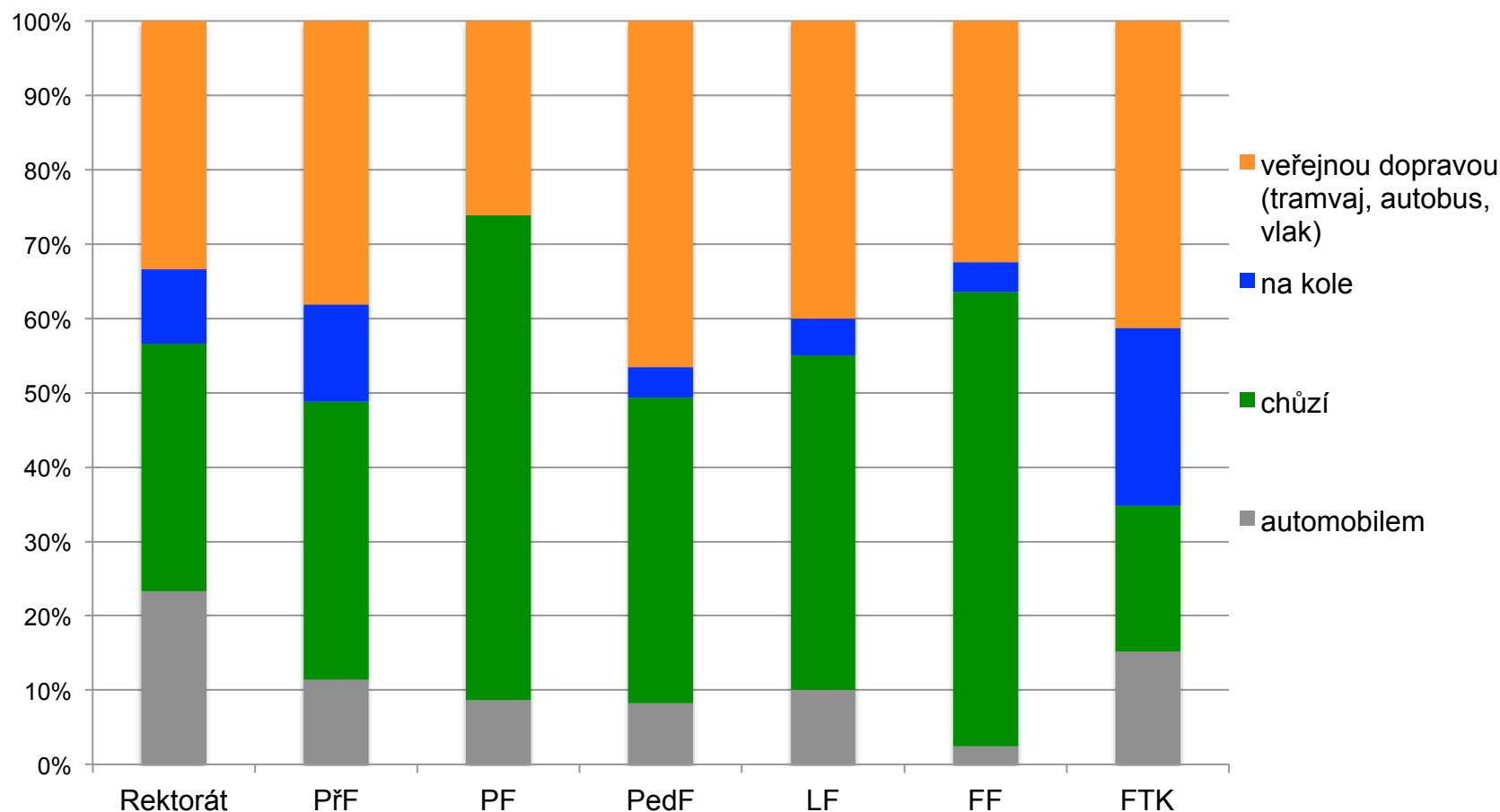
4. Klíčové výstupy

Jak se dopravují zaměstnanci a studenti do práce/školy?

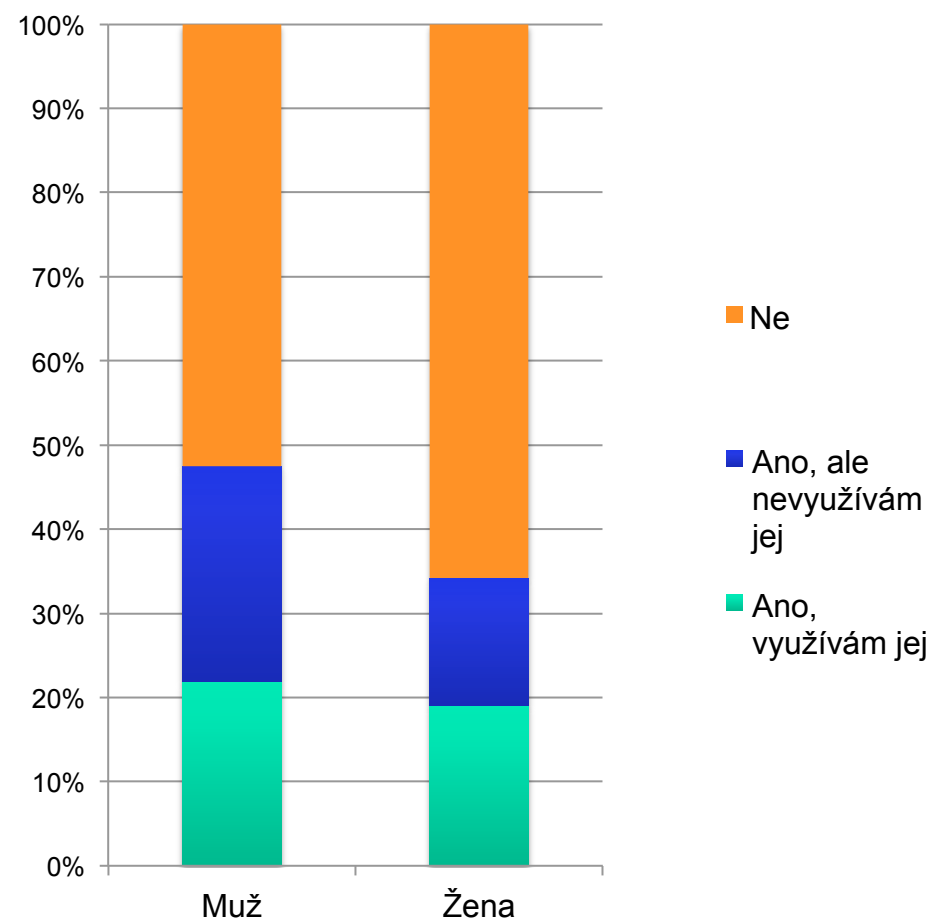
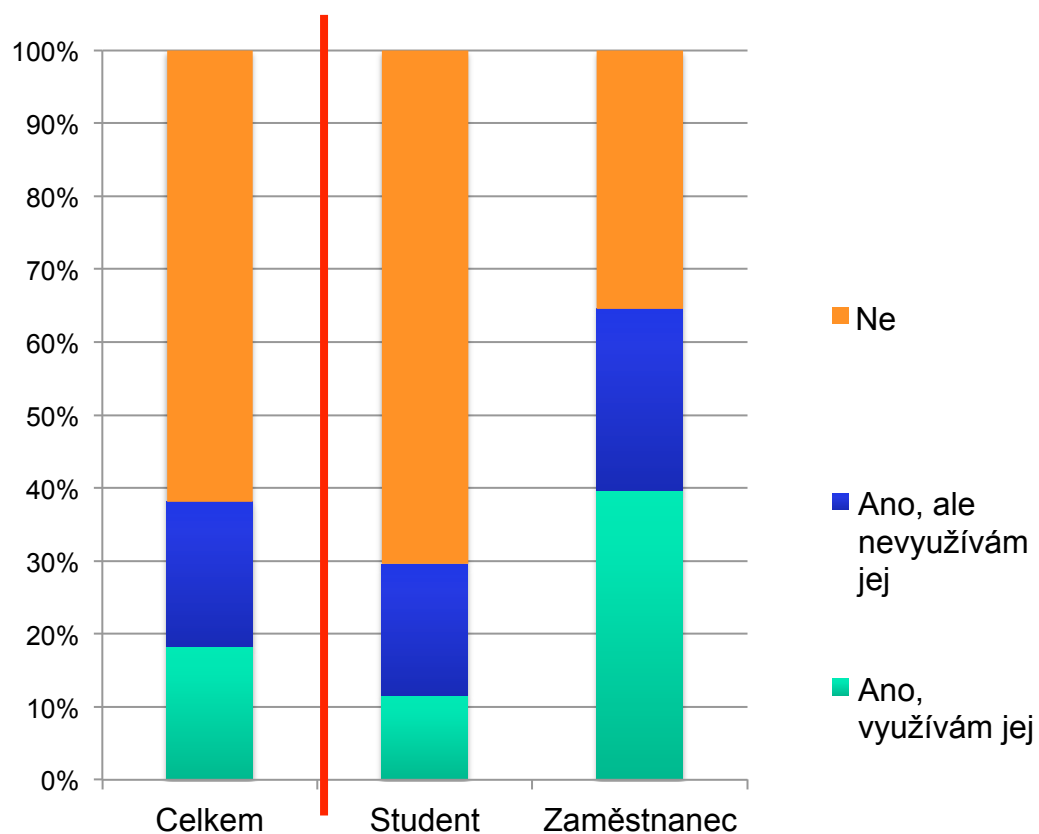
4. Klíčové výstupy

Jak se dopravují zaměstnanci a studenti do práce/školy?

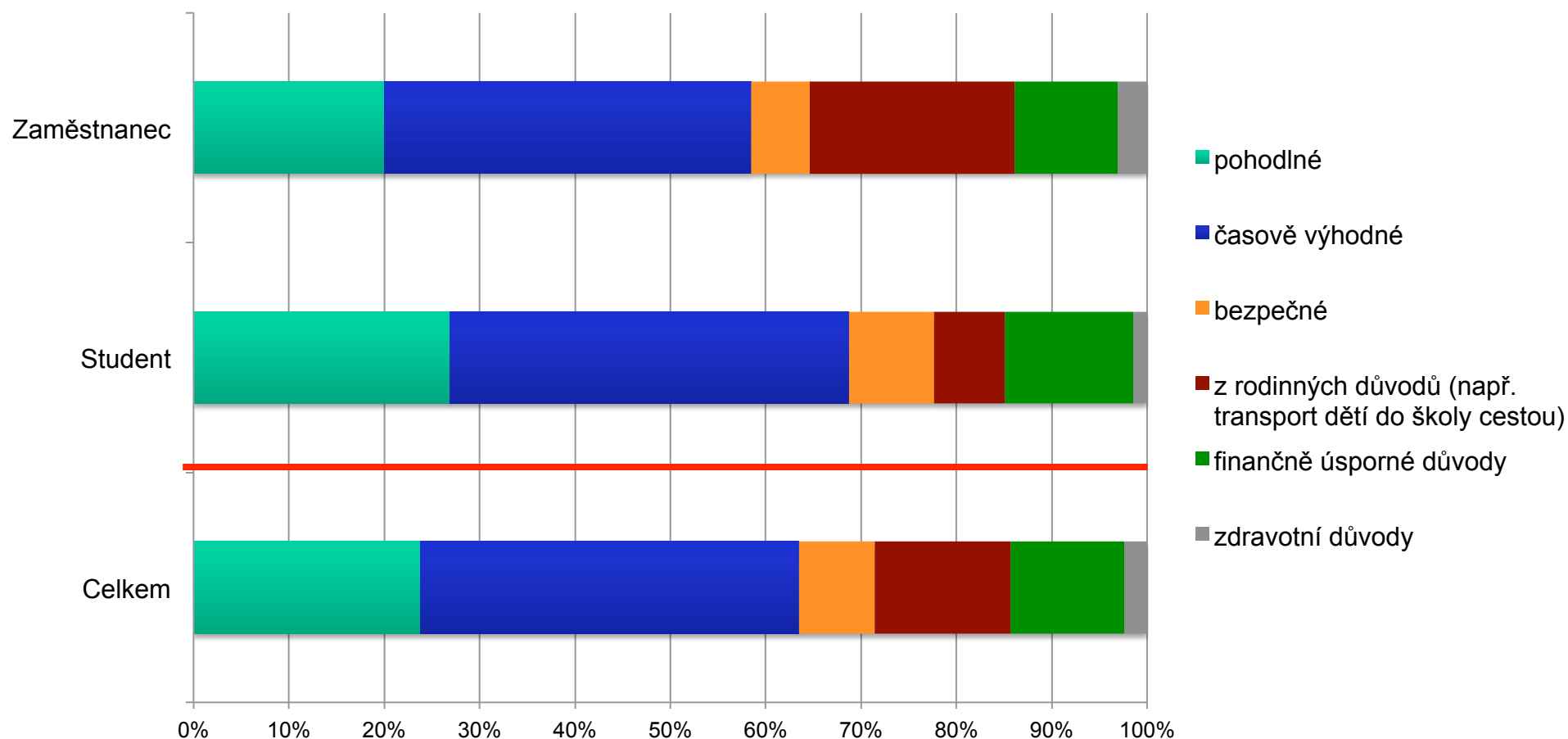
4. Klíčové výstupy

Máte k dispozici automobil?

4. Klíčové výstupy

Proč jezdíte automobilem do práce/ školy?

4. Klíčové výstupy

Za jakých podmínek byste vyměnil/a auto za MHD?

1. Lepší služby z pohledu MHD (přeplněnost spojů, návaznost spojů, finanční výhodnost, časově výhodné)
2. Multimodalita (lepší podmínky pro chůzi, kolo – efekt tzv. prvního a posledního kilometru)
3. Změna rodinné situace (např. děti začnou jezdit do školy samy)

4. Klíčové výstupy

Jak se dopravují zaměstnanci a studenti do práce/školy?

Vzdálenost denního dojíždění/ docházení do práce/ školy.

	Celkem	Zaměstnanec	Student
0 - 1 km	29%	15%	35%
1 - 5 km	50%	59%	47%
Víc než 5 km	15%	24%	12%

0 – 1 km → potenciál pro chůzi

1 – 5 km → potenciál pro kolo

*Zbývající procenta do 100% jsou odpověď „nevím“.

4. Klíčové výstupy

Spokojenost s dopravní situací v okolí pracoviště/školy

Vyhovuje Vám současné uspořádání dopravy v okolí Vaší fakulty?

	Celkem	Zaměstnanec	Student
Ano	65,9%	58,9%	68,6%
Ne	27,4%	35,5%	24,4%

	Rektorát	FF	PřF	LF	PdF	FTK	PF
Celkem odpovědí	44	318	228	108	99	55	36
Spokojen (%)	77,3	69,5	62,3	52,8	65,7	72,7	77,8
Nespokojen (%)	20,5	21,7	32,9	39,8	25,3	21,8	19,4

Výrazně nespokojená pracoviště:

- Katedra psychologie (FF)
- Laboratoř růstových regulátorů (LF)
- Ústav speciálněpedagogických studií (PdF)
- Katedra fyzioterapie (FTK)

*Zbývající procenta do 100% jsou odpověď „nevím“.

4. Klíčové výstupy

Spokojenost s dopravní situací v okolí pracoviště/školy

Vyhovuje Vám současné uspořádání dopravy v okolí Vaší fakulty?

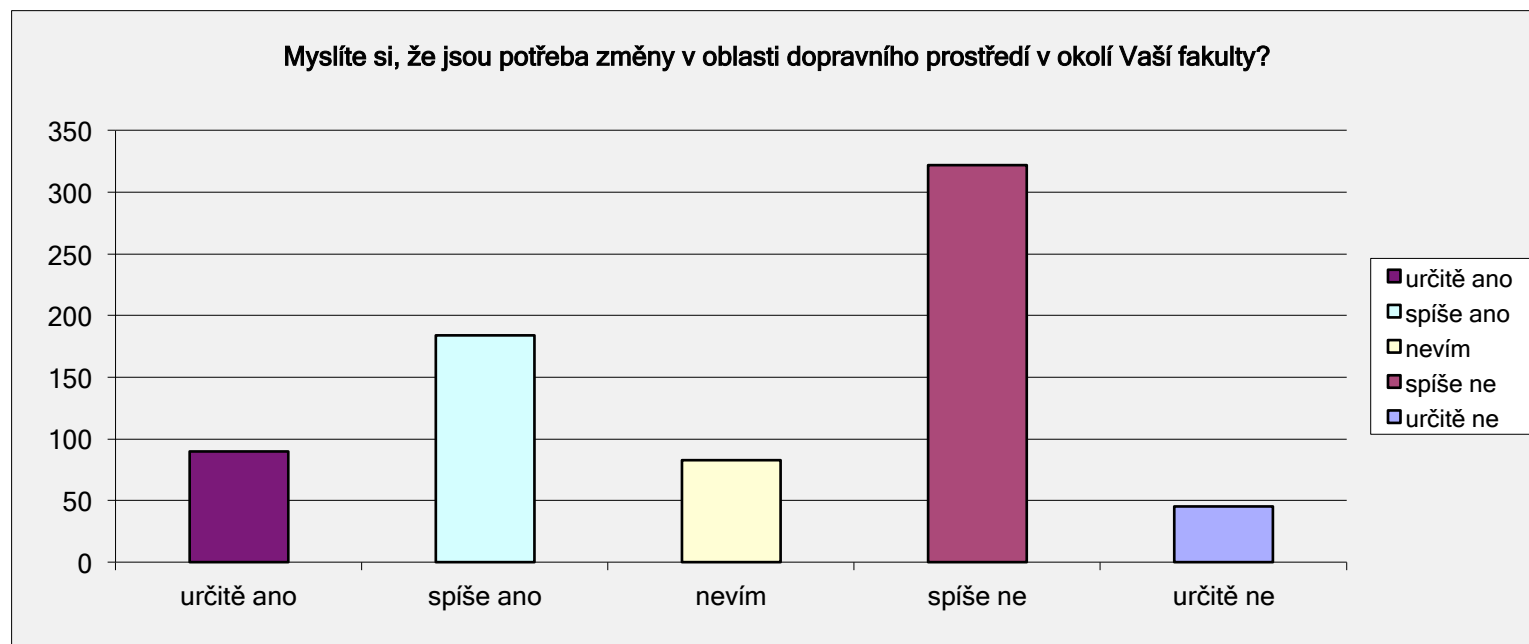
Komentáře nespokojených respondentů jsme vyhodnotili kvalitativně **podle umístění jednotlivých pracovišť univerzity (ulice)** – uvedeno v závěrečné zprávě. Na tomto místě uvádíme pouze nejčastější připomínky:

- *Chybějící nebo neudržované chodníky (kostky, dlaždice)*
- *Nedostatek nebo nevyhovující přechody pro chodce*
- *Chybějící, nekvalitní nebo nenavazující cyklostezky*
- *Zrušené spoje MHD, zastávky daleko, dlouhé čekací doby*
- *Velký provoz aut, vysoká rychlost*
- *Malé možnosti bezplatného parkování*

4. Klíčové výstupy

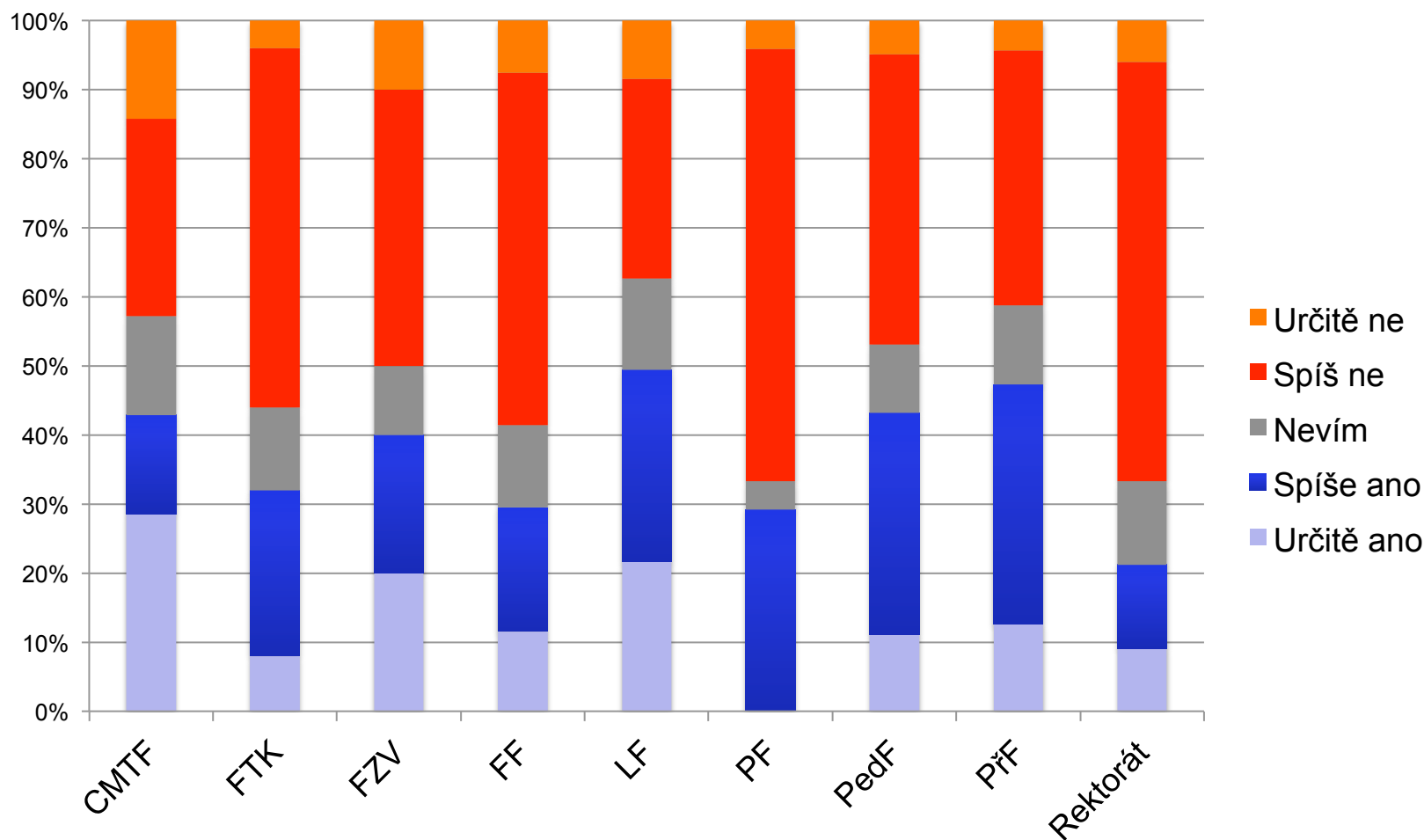
Co byste změnili v okolí pracoviště/školy?

Myslíte si, že jsou potřeba změny v oblasti dopravního prostředí v okolí Vaší fakulty?

Bez rozdílu mezi
zaměstnanci a
studenty.

Myslíte si, že jsou potřeba změny v oblasti dopravního prostředí v okolí Vaší fakulty (dle fakult)?

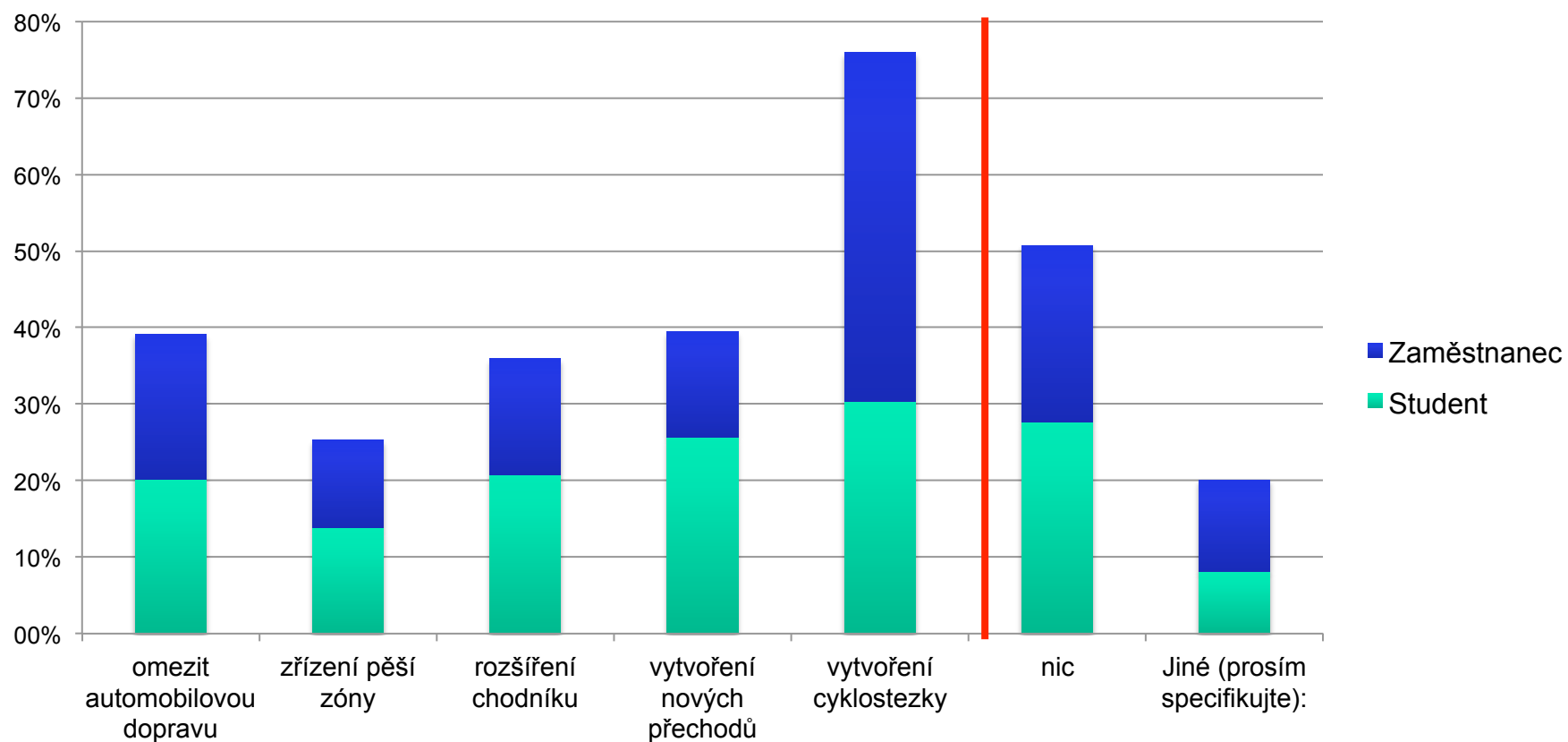
Myslíte si, že jsou potřeba změny v oblasti dopravního prostředí v okolí Vaší fakulty – pokud ano, jaké?

Připomínky jsme vyhodnotili kvalitativně **podle umístění jednotlivých pracovišť univerzity (ulice)** – uvedeno v závěrečné zprávě. Na tomto místě uvádíme pouze nejčastější připomínky:

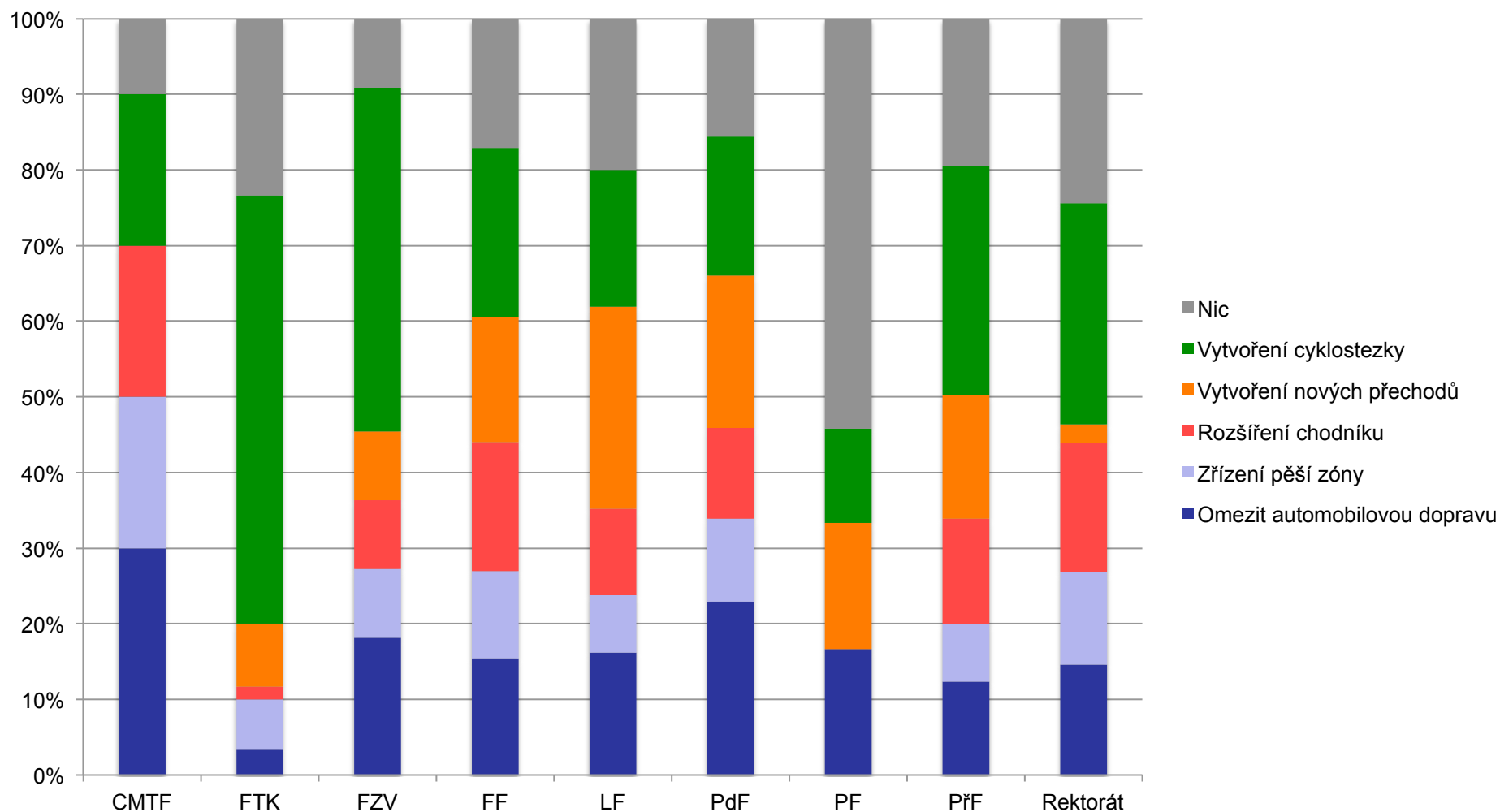
1. Omezení dopravy v centru, odklon dopravy, snížení rychlosti, pěší zóna (často v okolí Křížkovského – nám. Republiky, zrušení parkoviště)
2. Omezení parkování vs. zajištění dostatku parkování
3. Podpora chodců a cyklistů (cyklostezky, širší chodníky, stojany na kola)
4. Přechody pro chodce (častěji, přímo před vstupem do budov, semaforey – přidání, lepší načasování)
5. MHD – častější spoje a zastávky v blízkosti budov
6. Bezpečnost chodců a cyklistů (specifické pro LF a FNOL)

4. Klíčové výstupy

Co byste změnili v okolí pracoviště/školy?

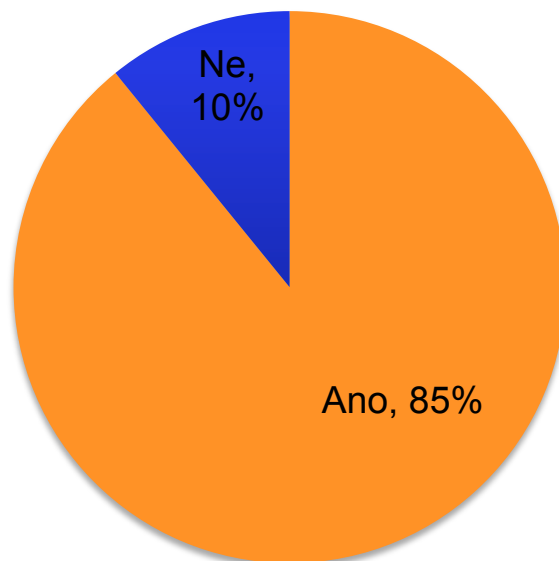
Co byste změnili v okolí pracoviště/školy?

4. Klíčové výstupy

Chodci a cyklisti

Uvítali byste více stojanů na kola?

n = 59

Kde byste uvítali stojany na kola?

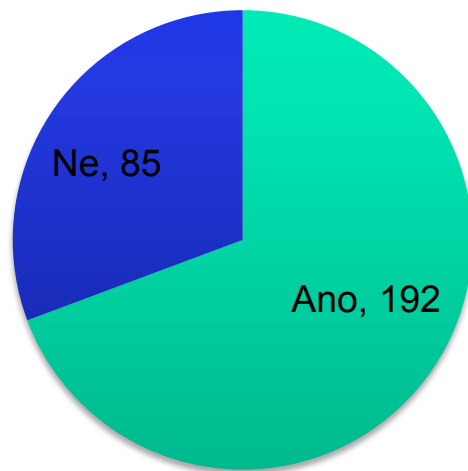
- a) Historické centrum (zejména Horní a Dolní náměstí)
- b) U všech univerzitních budov
- c) V okolí kolejí a menzy
- d) Budova děkanátu FF a rektorátu UP
- e) Teoretické ústavy a areál FN

* Připomínky jsme vyhodnotili kvalitativně **podle umístění jednotlivých pracovišť univerzity (ulice)** – uvedeno v závěrečné zprávě. Na tomto místě uvádíme pouze nejčastější návrhy.

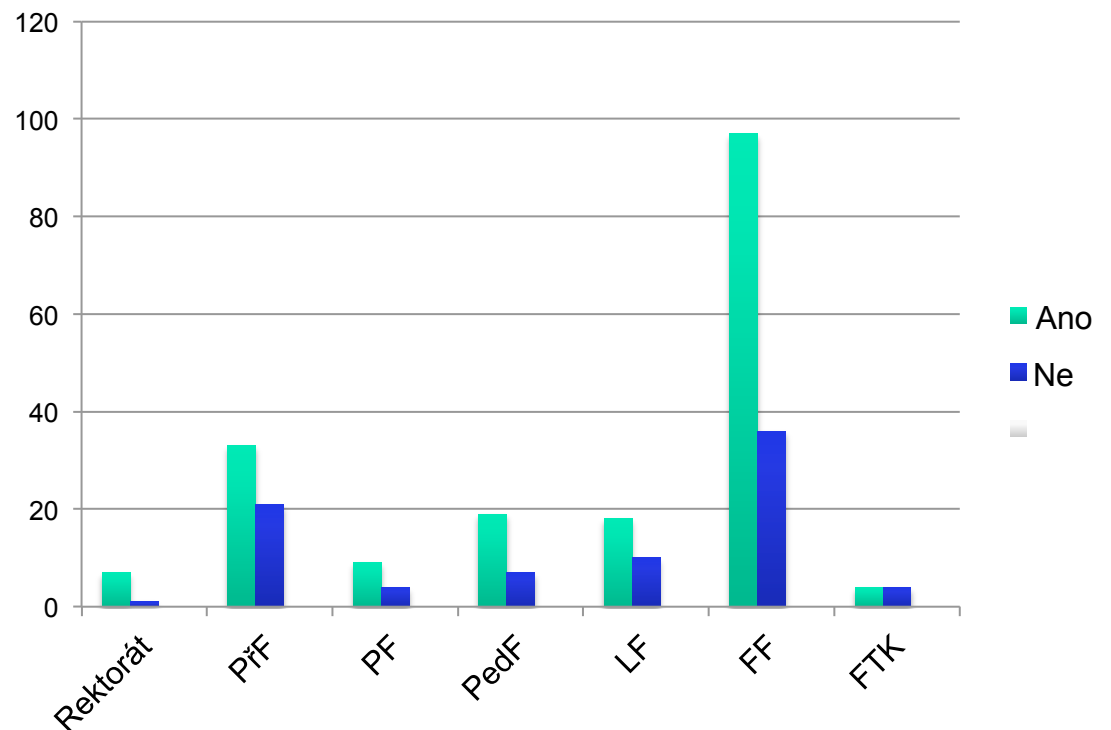
4. Klíčové výstupy

Chodci a cyklisti

Uvítali byste změnu v oblasti chodníků?

n = 323

4. Klíčové výstupy

Chodci a cyklisti

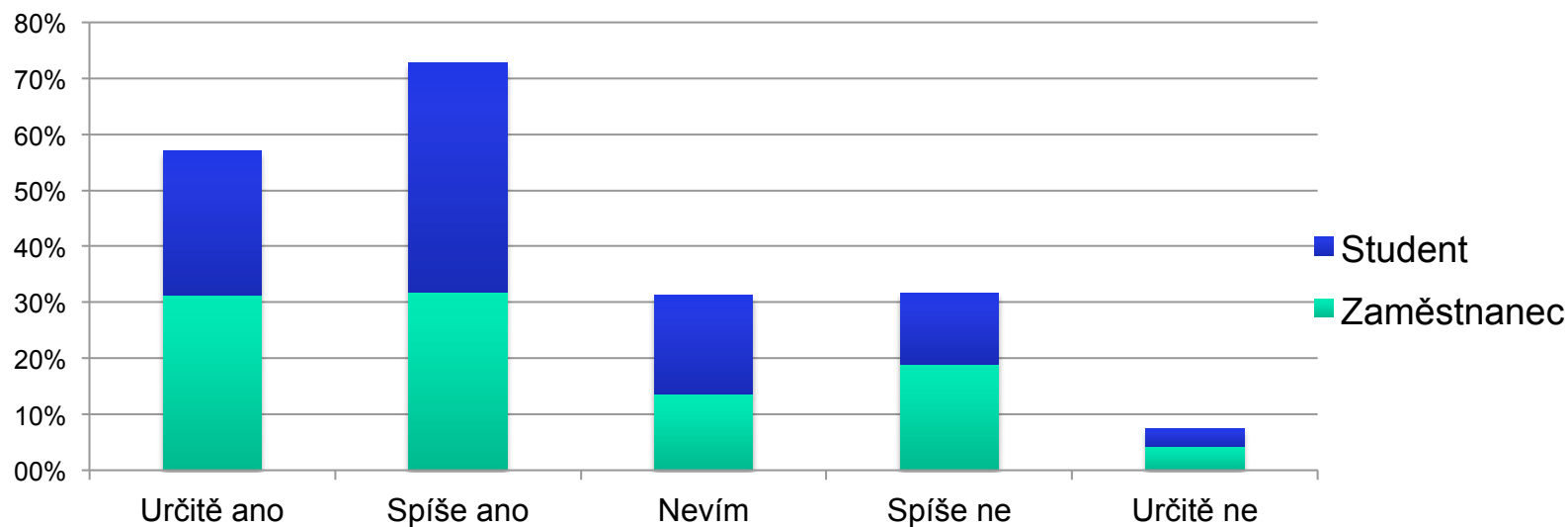
Jakou změnu v oblasti chodníků navrhujete?

- Design chodníku: širší chodníky, výměna rozbitých (uvolněných) dlaždic („vodní miny“, „kachličky s překvapením“, „minové pole“, „plovoucí chodník“), vyrovnaní povrchu
- Vybudování chodníků, kde nejsou vůbec (zejména lokalita „Šlechtitelů“)

* Připomínky jsme vyhodnotili kvalitativně **podle umístění jednotlivých pracovišť univerzity (ulice)** – uvedeno v závěrečné zprávě. Na tomto místě uvádíme pouze nejčastější návrhy.

4. Klíčové výstupy - chodci a cyklisti

Uvítal/a byste více pěších zón?

	Zaměstnanec	Student	Celkem
Určitě ano	31,3%	25,7%	27,3%
Spíše ano	31,8%	40,9%	35,9%
Nevím	13,7%	17,6%	17,8%
Spíše ne	19,0%	12,6%	15,1%
Určitě ne	4,3%	3,2%	3,9%

4. Klíčové výstupy - chodci a cyklisti

V jakých lokalitách byste uvítali pěší zóny?

1. Univerzitní ulice, okolí Konviktu
2. Nám. Republiky (až po nám. Hrdinů), Denisova ulice
3. Okolí ulice Křížkovského (Studentská, Mariánská, Biskupské nám., Wurmova)
4. Horní a Dolní nám., ulice v okolí náměstí
5. Žižkovo nám., okolí Pedagogické fakulty
6. Areál LF a Teoretických ústavů

* Časté připomínky k dodržování zákazu vjezdu a snížení množství povolení ke vjezdu u již existujících pěších zón

5. Sumarizace – 1/3

Více než **90%** zaměstnanců a studentů se pohybuje v okolí univerzitních budov **pěšky nebo na kole** – veřejný prostor by měl být tomu uzpůsoben.

Přibližně 80% studentů a zaměstnanců se dopravuje do práce/školy ze vzdálenosti kratší než 5 kilometrů (29% kratší než 1km) → **potenciál pro jízdu na kole nebo chůzi.**

Současné dopravní uspořádání v okolí univerzitních budov **vyhovuje přibližně 2/3 studentů** a zaměstnanců, spokojenější jsou studenti. **Nejméně** spokojeni jsou studenti a zaměstnanci **Lékařské fakulty a Přírodovědecké fakulty.**

5. Sumarizace 2/3

Nejčastější důvody **nespokojenosti** jsou:

- nevyhovující infrastruktura pro chodce a cyklisty,
- nedostatečné služby MHD,
- nadměrný provoz aut.

Z **konkrétních opatření** jsou nejčastěji navrhovaná:

- vytvoření nových cyklostezek,
- vytvoření nových přechodů pro chodce,
- rozšíření chodníků,
- zřízení pěší zóny a omezení vjezdu automobilů.

5. Sumarizace 3/3 – hlavní zjištění

1. **Velmi pozitivní trend** ve volbě udržitelných módů dopravy mezi studenty a zaměstnanci univerzity (90%).
2. **Významná nespokojenost s dopravním uspořádáním (33%),** a to zejména v oblasti **dopravní infrastruktury a uspořádání veřejného prostoru.**
3. **Identifikace konkrétních lokalit a konkrétních úprav pro oblast infrastruktury – posílení infrastruktury zaměřené na chodce a cyklisty.**

6. Další kroky a výhled

1. **Začlenění do dalších aktivit probíhajících na UP (např. UP Bike) v oblasti udržitelné dopravy a získání podpory vedení Univerzity Palackého pro další aktivity.**
2. **Zajištění financování projektu.**
3. **Ve spolupráci s partnery (zejména vedení města, Policie ČR a Městská policie) navržení a realizace konkrétních opatření:**
 - *Informační a preventivní kampaně*
 - *Podpora dopravní vybavenosti*
 - *Úpravy infrastruktury*
 - *Nové uspořádání veřejného prostoru*
4. **Průběžné ověřování spokojenosti a potřeb uživatelů veřejného prostoru.**

KATEDRA
PSYCHOLOGIE

FILOZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

Děkuji za pozornost.

Dr. Matúš Šucha

University of Olomouc
www.trafficpsychology.cz